

Οικιακή ψυχαγωγία

Του Άθω Δημουλά

Η πολυπλοκότητα της αγάπης

Οι «Κανονικοί άνθρωποι» της Σάλι Ρούνεϊ και η λογοτεχνία της εποχής μας.

Το βιβλίο κυκλοφόρησε προ διετίας και με συνοπτικές διαδικασίες έγινε παγκόσμιο μπεστ σέλερ. Βρέθηκε στις λίστες του Booker, κέρδισε το Costa, ο Guardian το τοποθέτησε στην 25η θέση της λίστας των 100 καλύτερων βιβλίων του 21ου αιώνα και το χαρακτήρισε «μελλοντικό κλασικό», ενώ οι New York Times σχολίασαν ότι η 29χρονη σήμερα Σάλι Ρούνεϊ είναι η «πρώτη σπουδαία συγγραφέας της γενιάς των μιλένιαλ». Πριν από λίγο καιρό μεταφέρθηκε στην τηλεόραση από το Hulu και το BBC και ήταν μία από τις πιο πολυσυζητημένες σειρές της σεζόν (φωτογραφία), εν μέρει και για τις τολμηρές ερωτικές της σκηνές. Εδώ και λίγες μέρες, το μυθιστόρημα «Κανονικοί άνθρωποι» κυκλοφορεί επιτέλους και στα ελληνικά από τις εκδόσεις Πατάκη, σε μετάφραση της Μαρίας Φακίνου, και αποτελεί ασφαλώς μία από τις πιο σημαντικές κυκλοφορίες του φετινού καλοκαιριού.

Πρόκειται, τυπικά, για ένα bildungsroman, ένα μυθιστόρημα ενηλικίωσης ή μάλλον ενηλικιώσεων: είναι η ιστορία του κοινού μεγαλώματος και της διαμόρφωσης δύο εφήβων – η Ρούνεϊ περιγράφει την ατομική εξέλιξη ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης των χαρακτήρων της. Ο Κόννελ και η Μαριάν σχηματίζουν τους ενήλικους εαυτούς τους μέσα από την επιρροή που ασκεί ο ένας στον άλλο. Η συγγραφέας βέβαια (που έχει αυτοπροσδιοριστεί ιδεολογικά ως μαρξίστρια) δεν ξεχνά ότι ένα άτομο, τελικά, δεν είναι παρά η αντανάκλαση της εικόνας του στον καθρέφτη της κοινωνικής του θέσης.

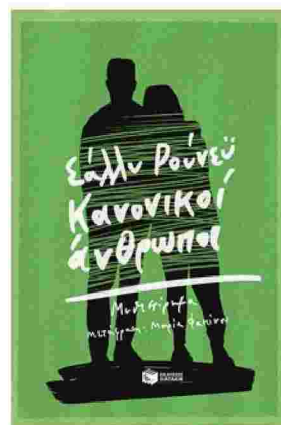
Η ιστορία ξεκινά σε μια μικρή ιρλανδική πόλη στα δυτικά, στις αρχές της δεκαετίας. Ο Κόννελ και η Μαριάν πηγαίνουν στο ίδιο σχολείο. Εκείνος είναι δημοφιλής, αγαπητός, ωραίος – βρίσκεται στα πάνω σκαλοπάτια της σχολικής

© Sunny Shokrae/The New York Times

ιεραρχίας. Εκείνη είναι ένα περιθωριοποιημένο πλουσιοκόριτσο και λίγο μυστήρια. Στην έπαυλη που μένει δουλεύει ως καθαρίστρια η μητέρα του Κόννελ. Η Ρούνεϊ καθιστά εξαρχής σαφές ότι η θέση που έχουν οι δύο πρωταγωνιστές της εντός του συνόλου δεν ευνοεί την ερωτική σχέση που παρ' όλα αυτά θα αναπτύξουν. «Μου αρέσεις πάρα πολύ, είτε η Μαριάν. Ο Κόννελ ένωσε να τον κυριεύει μια τόσο ευχάριστη θλίψη, που κόντεψε να βάλει τα κλάματα» – οι δύο χαρακτήρες μοιάζουν να αιφνιδιάζονται από τον πανικό που τους προκαλεί η αμοιβαία τους έλξη και όσο γυρνούν οι σελίδες και περνούν τα χρόνια και γίνονται φοιτητές και οι ισορροπίες αλλάζουν και η ζωή προχωράει, ο πανικός αυτός παραμένει εκεί, ριζωμένος, αναπόφευκτος, σαν υπενθύμιση της μοιραίας πολυπλοκότητας της αγάπης.

Ένα τυχαίο ρομάντζο θα μπορούσε να έχει την ίδια ή παρόμοια πλοκή, αλλά η Ρούνεϊ καταφέρνει μέσα από ένα παραδοσιακό και παραδοσιακά απαιτητικό όχημα, αυτό της αφήγησης μιας ερωτικής ιστορίας, να αποτυπώσει την ψυχροσύνθεση των «κανονικών ανθρώπων» της γενιάς της – πόσο εξαιρετικά δύσκολο και πολύτιμο. Σκαλίζει με χειρουργική διάθεση τα ανομολόγητα κίνητρα και τις μικρές συμπεριφορές των ηρώων της και δεν δυσκολεύεται να δεσμεύσει τον αναγνώστη με την απλή και υπνωτιστική της πρόζα. Ξέρει να παρατηρεί, αυτό είναι το τεράστιο προσόν της, ξέρει να ξεχωρίζει αυτές τις ελάχιστα διαφορετικές αποχρώσεις της καθημερινότητας που κάνουν τη ζωή αυτή που είναι. Αυτό περιγράφει. Τη ζωή όπως είναι.

Το «Κανονικοί άνθρωποι» έχει την ίδια υφή με το πρώτο της μυθιστόρημα, «Συζητήσεις με φίλους» (επίσης από τις εκδόσεις Πατάκη), το οποίο ήταν ίσως λιγότερο στρωτό, αλλά είχε μια γοητευτική αναρχία· αμφότερα είναι έργα-ντοκουμέντα της σύγχρονης πραγματικότητας, των σημερινών σχέσεων, της προβληματικής επικοινωνίας, των μοντέρνων αδιεξόδων. Με την πρωτότυπη, ανεπιτήδευτη και ανανεωτική γραφή της, πριν ακόμα κλείσει τα τριάντα της χρόνια, η Ιρλανδή συγγραφέας έχει κερδίσει τον ρόλο μιας λογοτεχνικής σταρ της εποχής που «ο κόσμος δεν διαβάζει» και που «το μυθιστόρημα έχει πεθάνει». ■

← Η Νταίζη Έντγκαρ-Τζόουνς και ο Πολ Μέσκαλ πρωταγωνιστούν στη σειρά «Normal People», η οποία βασίστηκε στο μυθιστόρημα της Σάλι Ρούνεϊ, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη.